

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 478 60 01
F: 01 478 60 58
E: gp.mz@gov.si
www.mz.gov.si

Direktorjem javnih zdravstvenih zavodov
Predsednikom svetov javnih zdravstvenih zavodov,
katerih ustanovitelj je Republika Slovenija

Številka: 1001-48/2012/2
Datum: 8. 6. 2012

Zadeva: Problematika sklepanja podjemnih in drugih civilnopravnih pogodb v javnih zdravstvenih zavodih in prepoved sklepanja svetovalnih in avtorskih pogodb

Dne 31. 5. 2012 je začel veljati Zakon za uravnoteženje javnih financ (Uradni list RS, št. 40/12; v nadaljnjem besedilu: ZUJF), ki med drugim omejuje zaposlovanje in sklepanje podjemnih ter avtorskih pogodb v javnem sektorju. V povezavi s sprejetjem ZUJF vam posredujemo naslednja pojasnila, in sicer najprej predstavljamo omejitev zaposlovanja v javnem sektorju (1. točka), sledi omejitev sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb za nezdravstvene delavce (2. točka) in na koncu pojasnila glede sklepanje podjemnih in drugih civilnopravnih pogodb za zdravstvene delavce in sodelavce (3. točka). Ob tem želimo dodati, da so ukrepi, predstavljeni v 1. in 2. točki tega dopisa (zaposlovanje, sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb), začasne narave in se nanašajo na vse zaposlene v javnem sektorju. Ti ukrepi veljajo do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda. Ureditev podjemnih pogodb in drugih pogodb civilnega prava za zdravstvene delavce in sodelavce (v nadaljnjem besedilu: zdravstveni delavci), predstavljena v 3. točki tega dopisa, pa razveljavlja dosedanji 65. člen Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08 in 107/10 – ZPPKZ; v nadaljnjem besedilu: ZZdrS) in Uredbo o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe (Uradni list RS, št. 36/09; v nadaljnjem besedilu: Uredba), ki se za določitev višine plačila, opravljanja zdravstvenih storitev uporablja do uveljavitve predpisa, ki bo določil podrobnejša merila za določitev višine plačila opravljanja zdravstvenih storitev po podjemni pogodbi, in na novo ureja omenjeno področje, kar obenem pomeni, da imajo te rešitve trajni značaj.

1. Omejitve zaposlovanja

ZUJF v 183. členu določa, da je ne glede na veljavne standarde in normative za posamezne dejavnosti javnega sektorja in ne glede na sprejete kadrovske načrte, programe dela, poslovne in finančne načrte posameznega proračunskega uporabnika, kot jih določajo predpisi za posamezne dejavnosti javnega sektorja, zaposlovanje dovoljeno le pod pogoji, ki jih določa ZUJF. Zaposlovanje je tako vezano na soglasje, ki ga mora uporabnik proračuna (neposredni in posredni) pridobiti pred začetkom postopka zaposlitve. Izjemoma lahko uporabnik proračuna brez pridobitve soglasja zaposli javnega uslužbenca.

- če gre za prevzem javnih uslužbencev, ki je posledica prenosa nalog na podlagi sprememb zakona oziroma reorganizacije,
- če gre za nadomestne zaposlitve za določen čas zaradi dalj časa odsotnih javnih uslužbencev, ko odsotni javni uslužbenec prejme nadomestilo plače iz sredstev, ki jih ne zagotavlja uporabnik proračuna, ali
- če gre za zaposlitev za določen čas zaradi predčasnega prenehanja delovnega razmerja, sklenjenega za določen čas.

Sicer pa se soglasje izda na podlagi zahteve uporabnika proračuna in ob izpolnjevanju enega izmed naslednjih pogojev, določenih v drugem odstavku 183. člena ZUJF:

- zaposlitev za nedoločen čas, s katero se nadomesti javnega uslužbenca, ki mu je prenehalo delovno razmerje je nujno potrebna za izvajanje nalog posameznega uporabnika proračuna,
- zaposlitev je nujno potrebna za izvajanje nalog posameznega uporabnika proračuna in gre za zaposlitev za določen čas,
- gre za zaposlitev, ki je posledica povečanega obsega programa ali izvajanja novega programa ali ustanovitve novega proračunskega uporabnika,
- uporabnik proračuna izkaže, da bo kljub zaposlitvi zmanjšal stroške dela v tekočem letu v primerjavi s stroški dela preteklega leta,
- gre za zaposlitev, ki je financirana iz prihodkov tržne dejavnosti, ali
- gre za izvajanje posameznega projekta za čas trajanja projekta, če so za njegovo izvedbo zagotovljena tudi sredstva za plače zaposlenih.

Soglasje k zaposlitvi izda:

- za javne zavode, katerih ustanovitelj je država, financer pa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, svet javnega zavoda, s predhodnim soglasjem pristojnega ministra,
- za javne zavode, katerih ustanovitelj je država ali lokalna skupnost, financer pa država, svet javnega zdravstvenega zavoda, s predhodnim soglasjem pristojnega ministra,
- za javne zavode, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, financer pa lokalna skupnost ali Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, svet javnega zavoda s predhodnim soglasjem župana.

V skladu z navedenim vas prosimo, da javni zdravstveni zavodi, katerih ustanovitelj je država, morebitno vlogo za posamezno zaposlitev pred postopkom zaposlitve naslovite na Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana ali gp.mz@gov.si s pripisom "vloga za izdajo soglasja za zaposlovanje". Posamezna vloga mora vsebovati:

- obrazložitev razlogov za zaposlitev,
- oceno doseganja zmanjševanja zaposlenih z obrazložitvijo,
- oceno potrebnih sredstev za plače v primerjavi z zagotovljenimi sredstvi v finančnem načrtu za ta namen z obrazložitvijo,
- navedbo virov za financiranje zaposlitev in
- druge podatke, potrebne za odločitev o izdaji soglasja.

Po pridobitvi predhodnega soglasja ministra oziroma župana končno soglasje k posamezni zaposlitvi izda svet zavoda.

2. Omejitev sklepanja avtorskih in podjemnih pogodb in študentskega dela

ZUJF v 184. členu nadalje prepoveduje sklepanje avtorskih in podjemnih pogodb (za podjemne pogodbe se štejejo vse vrste pogodb civilnega prava kot npr. svetovalna pogodba, pogodba o sodelovanju), razen na podlagi izrecno določene podlage v posebnih predpisih, ali kadar je avtorska ali podjemna pogodba sklenjena za:

- izvajanje strokovnih usposabljanj, strokovnih izpitov in preizkusov znanja, ki se izvajajo v za ta namen ustanovljenih organizacijskih enotah,
- izvajanje znanstveno raziskovalnega dela za nemoteno delovanje javnih visokošolskih in raziskovalnih zavodov,
- izvajanje posebnih projektov, če so za te projekte zagotovljena dodatna finančna sredstva, izvajanje projektov institucionalne izgradnje, ki se financirajo iz sredstev Evropske unije ali drugih tujih sredstev,
- pisno in ustno prevajanje v postopkih za priznanje mednarodne zaščite in postopkih policije s tujimi državljani,
- izvajanje strokovnih opravil na področju arbitraže,
- izvajanje prevajanja ali tolmačenja za potrebe ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve,
- izvajanje programov bilateralne tehnične pomoči.

Druge avtorske in podjemne pogodbe (ki niso zajete v zgornjih alineah) lahko sklepate le na podlagi soglasja iz 186. člena ZUJF, pri čemer lahko soglasje, kot napisano že v 1. točki, izda:

- za javne zavode, katerih ustanovitelj je država, financer pa Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, svet javnega zavoda, s predhodnim soglasjem pristojnega ministra,
- za javne zavode, katerih ustanovitelj je država ali lokalna skupnost, financer pa država, svet javnega zdravstvenega zavoda, s predhodnim soglasjem pristojnega ministra,
- za javne zavode, katerih ustanovitelj je lokalna skupnost, financer pa lokalna skupnost ali Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, svet javnega zdravstvenega zavoda s predhodnim soglasjem župana.

Prosimo vas (javni zdravstveni zavod, katerega ustanovitelj je država), da pred morebitno sklenitvijo posamezne podjemne ali avtorske pogodbe, ki se lahko sklene le na podlagi soglasja ministra, morebitne predloge za sklenitev tovrstne pogodbe naslovite na Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana ali gp.mz@gov.si s pripisom "vloga za izdajo soglasja za sklenitev podjemne ali avtorske pogodbe". Konkretna vloga naj poleg predloga pogodbe vsebuje še:

- obrazložitev razlogov za sklenitev avtorske oziroma podjemne pogodbe,
- njeno trajanje,
- navedbo virov za njeno financiranje,
- višino plačila in
- skupno pogodbeno vrednost.

Predhodno soglasje ministra morate pridobiti tudi za prevzemanje obveznosti za plačilo stroškov zaradi opravljanja dela dijaka ali študentskega dela. Morebitno vlogo s sestavinami iz prejšnjega odstavka naslovite na ministrstvo s pripisom "vloga za izdajo soglasja za dijaško ali študentsko delo".

Na tem mestu dodajamo, da se določba 184. člena glede omejevanja sklepanja avtorskih pogodb (ne podjemnih in drugih pogodb civilnega prava) in pridobitve soglasja iz 186. člena ZUJF, glede na to, da 19. člen ZUJF ne ureja vprašanja avtorskih pogodb za zdravstvene delavce, uporablja tudi za zdravstvene delavce.

3. Sklepanje podjemnih in drugih pogodb civilnega prava za zdravstvene delavce

Sklepanje podjemnih in drugih pogodb civilnega prava (v nadaljnjem besedilu: podjemna pogodba) z zdravstvenimi delavci je urejeno v 19. členu ZUJF, ki spreminja in dopolnjuje Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E in 77/08 – ZDZdr; v nadaljnjem besedilu: ZZDej), tako da se za 53. členom dodajo novi 53.a, 53.b, 53.c člen in 53.č členi. Glede na to, da ZZDej ureja zgolj

sklepanje podjemnih pogodb z zdravstvenimi delavci in zdravstvenimi sodelavci, je sklepanje avtorskih pogodb z zdravstvenimi delavci dovoljeno na podlagi omejitev iz 184. člena ZUJF, kot je opisano v prejšnji točki tega dopisa.

Kot že navedeno zgoraj, 19. člen ZUJF (53.a do 53.c člen ZZDej) razveljavlja 65. člen ZZdrS in Uredbo o merilih za sklepanje podjemnih pogodb ali drugih pogodb civilnega prava za opravljanje zdravstvenih storitev v mreži javne zdravstvene službe (Uradni list RS, št. 36/09; v nadaljnjem besedilu: Uredba) in bolj pregledno ureja področje sklepanja podjemnih pogodb. Bistvena novost v primerjavi s prejšnjo ureditvijo je, da zdravstvene storitve, ki jih zdravstveni delavec, zaposlen v javnem zdravstvenem zavodu oziroma pri drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja zdravstveno dejavnost v okviru javne zdravstvene službe, na podlagi podjemne pogodbe opravlja pri drugem naročniku (javnem zdravstvenem zavodu oziroma drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja zdravstveno dejavnost v okviru javne zdravstvene službe), pomenijo konkurenčno dejavnost. Opravljanje teh storitev je dovoljeno le pod pogoji, ki jih določa ZZDej, pri čemer je opravljanje konkurenčne dejavnosti, ki ni v skladu s pogoji, določenimi v ZZDej, razlog za izredno odpoved delovnega razmerja zdravstvenega delavca s strani javnega zdravstvenega zavoda. V tem primeru javni zdravstveni zavod od zdravstvenega delavca zahteva povrnitev škode, ki je nastala z opravljanjem konkurenčne dejavnosti.

3.1 Soglasje za opravljanje zdravstvenih storitev pri drugem javnem zdravstvenem zavodu oziroma pri drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja zdravstveno dejavnost

ZZDej v 53.b členu določa obveznost pridobitve pisnega soglasja za zdravstvenega delavca, ki je v delovnem razmerju v javnem zdravstvenem zavodu, za opravljanje zdravstvenih storitev pri drugem javnem zdravstvenem zavodu oziroma pri drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja zdravstveno dejavnost. Soglasje izda:

- za javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je država, svet zavoda s predhodnim soglasjem ministra, pristojnega za zdravje,
- za javne zdravstvene zavode, kateri ustanovitelj je občina ali mesto, svet zavoda s predhodnim soglasjem župana.

Predhodno soglasje za zdravstvene delavce, zaposlene v javnem zdravstvenem zavodu, katerih ustanovitelj je država, izda minister za zdravje oziroma župan za javne zdravstvene zavode, katerih ustanovitelj je občina, ob izpolnjevanju okoliščin in pogojev iz drugega odstavka 53.b člena ZZDej in predložitvi podatkov iz tretjega odstavka 53.b člena ZZDej. Zdravstveni delavec mora vlogi za izdajo soglasja predložiti dokazila o izpolnjevanju naslednjih okoliščin in pogojev iz drugega odstavka 53.b člena ZZDej:

- javnemu zdravstvenemu zavodu zaradi dela zdravstvenega delavca po podjemni ali drugi civilno pravni pogodbi ne bo povzročena škoda ali motnja pri opravljanju dejavnosti javnega zdravstvenega zavoda,
- javni zdravstveni zavod sam nima potrebe po dodatnem, dopolnilnem delu oziroma delu, ki presega obveznost iz polnega delovnega časa zdravstvenega delavca,
- zdravstveni delavec v celoti izvršuje svoje delovne obveznosti glede količine in vrste opravljenih zdravstvenih storitev, določenih s pogodbo o zaposlitvi,
- zdravstveni delavec ne odklanja nadurnega dela, pripravljenosti in morebitnih drugih oblik dela pri delodajalcu,
- zdravstvenemu delavcu zaradi dela pri drugem javnem zdravstvenem zavodu oziroma drugi pravni ali fizični osebi, ki opravlja zdravstveno dejavnost, ni onemogočen dnevni in tedenski počitek ter letni dopust in
- obseg največje še dopustne dnevne in tedenske obremenjenosti zdravstvenega delavca z delom pri drugem delodajalcu, upoštevajoč določbe o minimalnem trajanju dnevnega in tedenskega počitka ter letnega dopusta.

Izpolnjevanje navedenih okoliščin in pogojev pisno potrdi delodajalec (direktor javnega zdravstvenega zavoda), pri katerem je zdravstveni delavec zaposlen, pri čemer za izpolnjevanje pete alineje navede povprečno tedensko obremenitev zdravstvenega delavca, vključno z delom preko polnega delovnega časa, delom v dežurstvu in stalni pripravljenosti.

Obenem zdravstveni delavec za izdajo soglasja na ministrstvo oziroma občino predloži:

- podatke o javnem zdravstvenem zavodu, ki daje soglasje,
- svoje osebno ime in delovno mesto,
- naziv drugega javnega zdravstvenega zavoda oziroma druge pravne oziroma fizične osebe, ki opravlja zdravstveno dejavnost, kjer naj bi zdravstveni delavec opravljal zdravstvene storitve,
- zdravstvene storitve, ki naj bi jih zdravstveni delavec delavec opravljal in
- obdobje, za katero se izda soglasje in se bo sklenila podjemna pogodba.

Morebitno vlogo za pridobitev predhodnega soglasja ministra za zdravje zdravstveni delavec, zaposlen pri javnem zdravstvenem zavodu, katerega ustanovitelj je Republika Slovenija, naslovi na Ministrstvo za zdravje, Štefanova 5, 1000 Ljubljana ali gp.mz@gov.si s pripisom "vloga za izdajo predhodnega soglasja za sklenitev podjemne pogodbe zdravstvenega delavca".

3.2 Sklenitev podjemne pogodbe

Sestavine podjemne pogodbe ter obveznosti javnega zdravstvenega zavoda, ki sklepa pogodbo na strani naročnika, in zdravstvenega delavca, ki sklene pogodbo na strani podjemnika, so urejene v 53.c členu novele ZZDej.

Javni zdravstveni zavod tako lahko za opravljanje zdravstvenih storitev sklene podjemno pogodbo, če je tovrstno opravljanje zdravstvenih storitev za javni zdravstveni zavod ekonomsko smotnejše, ob tem pa mora biti izpolnjen še vsaj eden izmed naslednjih pogojev:

- za opravljanje zdravstvenih storitev, ki so predmet pogodbe, ni mogoče skleniti pogodbe o zaposlitvi zaradi njihove občasne narave ali manjšega obsega,
- gre za enkratno povečanje programa zdravstvenih storitev javnega zdravstvenega zavoda za potrebe obveznega zdravstvenega zavarovanja, ali
- javni zdravstveni zavod z obstoječimi kadrovskimi zmogljivostmi ne more zagotoviti pogodbenih obveznosti od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Posebej izpostavljamo določbo četrtega odstavka 53.c člena ZZDej, ki pred sklenitvijo podjemne pogodbe določa obveznost oprave analize, s katero javni zdravstveni zavod kot naročnik predhodno dokaže stroškovno upravičenost sklenitve podjemne pogodbe, pri čemer upošteva vse stroške, povezane z opravljanjem zdravstvenih storitev, za katere se podjemna pogodba sklepa. Podrobnejša merila za določitev višine plačila opravljanja zdravstvenih storitev bo določil minister, pristojen za zdravje, do sprejema tega predpisa pa se za višino plačila uporablja Uredba.

Minimalne sestavine podjemne pogodbe določa tretji odstavek 53.c člena ZZDej, in sicer podjemna pogodba vsebuje vsaj določbe o:

- vrstah in obsegu zdravstvenih storitev, ki se opravljajo na podlagi podjemne pogodbe,
- oceni ur, ki se bodo opravile na podlagi podjemne pogodbe,
- času, v katerem bo zdravstveni delavec opravljal zdravstvene storitve,
- zavarovanju poklicne odgovornosti,
- roku za opravo zdravstvenih storitev,
- javnem zdravstvenem zavodu (naročniku),

- tem, da opravljanja zdravstvenih storitev ni mogoče prenesti na tretjo osebo in
- možnosti predčasnega prenehanja.

Posebej poudarjamo, da v skladu s šestim odstavkom 53.c člena ZZDej podjemne pogodbe ni mogoče skleniti z lastnim zaposlenim zdravstvenim delavcem, razen če gre za opravljanje zdravstvenih storitev v okviru državnih presejalnih programov in drugih posebnih programov, ki jih potrdi minister, pristojen za zdravje, in je zagotovljen vir financiranja. Tovrstno vlogo za izdajo soglasja je treba posebej obrazložiti.

Javni zdravstveni zavod je zavezan, da za namen spremljanja in izvajanja nadzora nad izdanimi soglasji in sklenjenimi podjemnimi pogodbami vodi evidenco izdanih soglasij in sklenjenih podjemnih pogodb. Direktor javnega zdravstvenega zavoda pa o tem vsako leto poroča svetu javnega zdravstvenega zavoda in ministru, in sicer do 28. februarja za preteklo leto (ob pripravi letnih poročil).

Aktualne zadeve in novosti v zvezi z opisano problematiko bomo objavljali na naši spletni strani: <http://www.mz.gov.si/>.

V prilogi vas želimo seznaniti še z dopisom Ministrstva za pravosodje in javno upravo, št. 0100-6/2012/119 z dne 5. 6. 2012, glede obveznosti izdaje aneksov k pogodbam o zaposlitvi.

S spoštovanjem.

Tomaz GANTAR

REPUBLICA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
Ljubljana

Priloga:

– dopis št. 0100-6/2012/119 z dne 5. 6. 2012

Vročiti:

- direktor javnega zdravstvenega zavoda – po e-pošti
- predsednik sveta javnega zdravstvenega zavoda, katerega ustanovitelj je Republika Slovenije – po e-pošti
- Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije; info@zdrzz.si – po e-pošti
- Združenje občin Slovenije; info@zdruzenjeobcin.si – po e-pošti
- Skupnost občin Slovenije; info@skupnostobcin.si – po e-pošti